

**ALYTAUS LIKIŠKĖLIŲ
PROGIMNAZIJA**

6-7 klasės mokinių

Gurskytės A., Juonytės E., Lasevičiūtės K., Saukaitės E., Vilkauskaitės U.,
Bučinsko T., Fendyk K., Gembicko A-D., Juškevičiaus L., Karžinauskaitės K.,
Kazlauskaitės M., Šyvokaitės E., Valančiaus N.

PROJEKTINIS DARBAS
„Kryžiažodžių pasaulyje“
2022-2023 m. m.

Projekto vadovė:
Virginija Šerkšnienė

I. Įvadinė dalis

Projektu siekiama lavinti mokinių protinę veiklą, gebėjimą susikoncentruoti, mąstyti, tobulėti, žadinti smalsumą, sumanumą, įžvalgumą.

Gilinti įvairių dalykų žinias, praturtinti žodyną, mokyti susirasti informaciją, ją pritaikyti.

Lavinti mokinių kompiuterinius įgūdžius, kuriant kryžiažodžius.

Ugdyti mokinių savikontrolę, mokyti siekti tam tikrų tikslų, suteikti malonumo.

Formuoti bendravimo, organizacinius įgūdžius.

TIKSLAS:

Projekto tikslas: panaudojant informacines technologijas, kryžiažodžių šablonus, sukurti kryžiažodžių. Plėsti mokinių patirtį, socialinę, pažinimo kompetencijas, lavinti kalbinį, erdvinį, vidinį intelektą.

PROJEKTO UŽDAVINIAI:

1. Skatinti mokinius kurti įvairaus turinio kryžiažodžius.
2. Sužadinti bei ugdyti vaizduotę.
3. Parengti kryžiažodžių, kuriuos būtų galima panaudoti dalykinėje veikloje, mokinių laisvalaikiui.

II. Projekto pristatymas

Pirmųjų užsiėmimų „Kryžiažodžių pasaulyje“ metu susipažinome su kryžiažodžio sąvoka.

Kryžiažodis – žaidimas, kuriame spėjami žodžiai ir įrašomi į tam tikru būdu piešiamus langelius.

Kryžiažodis – tai galvosūkis, kuriame žodžius – atsakymus į klausimus, reikia įrašyti į kryžmai susikertančias langelių eilutes. Šiame žaidime klausimai gali būti patys įvairiausi – nuo mokslo iki mados, kultūros ar geografijos. Mėgstantiems spręsti kryžiažodžius, jie dažnai tampa pagrindiniu laisvalaikio praleidimo būdu.

Tai, ko nežinojote arba nežinote apie kryžiažodžius.

1. Pirmajam išspausdintam kryžiažodžiui – jau daugiau kaip šimtas metų. Teigiama, kad pirmas kryžiažodis spaudoje pasirodė 1913 metų gruodžio 21 d., nors kažkas panašaus į sukryžiuotus žodžius buvo rasta atkasus garsiąją Pompėją.

2. Kryžiažodžiai spausdinami visomis kalbomis, išskyrus tas, kurių žodžius sunku sukryžiuoti, pavyzdžiui, kinų, japonų. Šiose šalyse labai populiarios nonogramos, sudoku ir panašios užduotys su skaičiais.
3. Egzistuoja ir dvikalbiai kryžiažodžiai. Kanadoje, kur daug gyventojų vartoja prancūzų ir anglų kalbas, populiarūs yra dvikalbiai kryžiažodžiai: horizontaliai rašomi žodžiai viena kalba, vertikalčiai — kita.
4. Vienas įdomiausių mokslinių teiginių – kryžiažodžiai apsaugo nuo vienatvės jausmo. Nežinodami kurio nors klausimo atsakymo, jo ieškote įvairiuose šaltiniuose. Psichologai teigia, kad dėl to tarsi dingsta vienatvės jausmas, žmogus pradeda jausti vientisumą su jį supančių pasauliu.
Skaitykite daugiau: <https://www.delfi.lt/gyvenimas/psichologija/tai-ko-nezinojote-apie-kryziazodzius-84299411>

Užsiėmimų metu mokiniai kūrė nesudėtingus kryžiažodžius, laiptažodžius, galvosūkius, žodžių lotą, skaičių labirintus, braukažodžius .

1. Ant bobulės grytelės kabo duonos riekelė: šunys loja – pasiekti negali.
2. Auksu mesta, sidabru austa, deimanto peiliu rėžta.
3. Be rankų, be kojų, o gražiai piešia.
4. Dvylika brolių viena juosta susijusę.
5. Einu vienas — pažiūriu, kad dviese.
6. Nei gimsta, nei auga, nei miršta, o yra.
7. Manęs dažnai laukia, o kai ateinu – visi kaip patrakę nuo manęs bėga.
8. Aukštas senis, balta oda, medžiams sprogstant pieno duoda.
9. Iš vieno dėjimo dešimt kiaušinių.
10. Su sparnais, bet ne paukštis, su kailiu, bet ne žvėris.
11. Žiba kaip šilkas, kanda kaip vilkas.
12. Stovi ponaitis ruda kepuraite, kas jį pamato – už kojų griebia.
13. Pati po žeme, o kasos viršuje. Kas?
14. Per visą amžių iš namų neišeina ir nemato kaip namai iš vidaus atrodo.
15. Šimtais skaito, tūkstančiais skaito ir niekaip nesuskaito.

Pateikiame mįslių atsakymus

1.	M	Ė	N	U	L	I	S				
2.	V	A	I	V	O	R	Y	K	Š	T	Ė
3.	Š	A	L	T	I	S					
4.	M	Ė	N	E	S	I	A	I			
5.	Š	E	Š	Ė	L	I	S				
6.	A	K	M	U	O						
7.	L	I	E	T	U	S					
8.	B	E	R	Ž	A	S					
9.	B	U	L	V	Ė						
10.	B	I	T	Ė							
11.	D	I	L	G	Ė	L	Ė				
12.	B	A	R	A	V	Y	K	A	S		
13.	M	O	R	K	A						
14.	S	R	A	I	G	Ė					
15.	Ž	V	A	I	G	Ž	D	Ė	S		

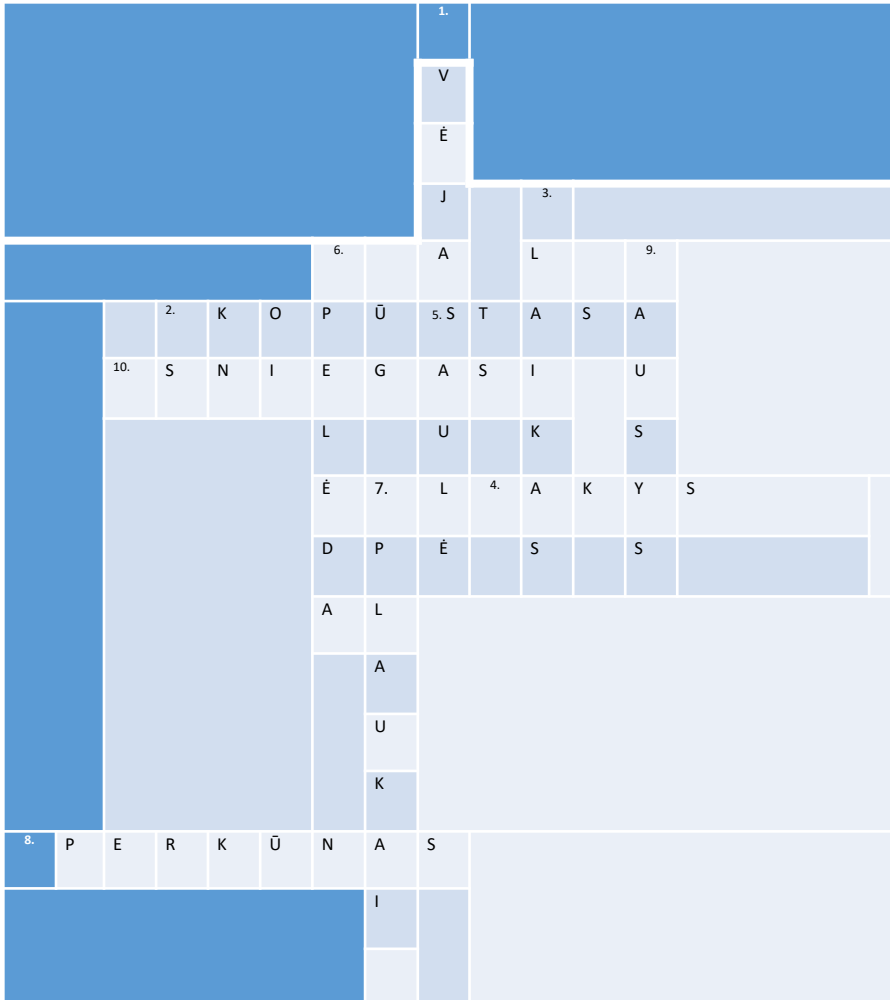
1. Ant bobulės grytelės kabo duonos riekelė: šunys loja – pasiekti negali.
(*Mėnulis*)
2. Auksu mesta, sidabru austa, deimanto peiliu rėžta. (*Vaivorykštė*)
3. Be rankų, be kojų, o gražiai piešia. (*Šaltis*)
4. Dvylika broliukų viena juosta susijuosę. (*Mėnesiai*)
5. Einu vienas — pažiūriu, kad dviese. (*Šešėlis*)
6. Nei gimsta, nei auga, nei miršta, o yra. (*Akmuo*)
7. Manęs dažnai laukia, o kai ateinu – visi kaip patrakę nuo manęs bėga.
(*Lietus*)
8. Aukštas senis, balta oda, medžiams sprogstant pieno duoda. (*Beržas*)
9. Iš vieno dėjimo dešimt kiaušinių. (*Bulvė*)
10. Su sparnais, bet ne paukštis, su kailiu, bet ne žvėris. (*Bitė*)
11. Žiba kaip šilkas, kanda kaip vilkas. (*Dilgėlė*).
12. Stovi ponaitis ruda kepuraite, kas jį pamato – už kojų griebia.
(*Baravykas*)
13. Pati po žeme, o kasos viršuje. Kas? (*Morka*)
14. Per visą amžių iš namų neišeina ir nemato kaip namai iš vidaus atrodo.
(*Sraigė*)
15. Šimtais skaito, tūkstančiais skaito ir niekaip nesuskaito. (*Žvaigždės*)

Kryžiažodis gamtos tema

S	A	U	L	Ė			R
			A	U	Š	R	A
	S	N	I	E	G	A	S
			K			K	A
V	Ė	J	A	S		M	
O			S			U	
R						O	
A							
S	L	Y	V	A			

1. Dega visą dieną, bet nesudega. (*Saulė*)
2. Dieną naktį eina, niekad nesustoja. (*Laikas*)
3. Dieną naktį joja, niekas kelio nepastoja. (*Vėjas*)
4. Gale lauko puodas plyšta. (*Aušra*)
5. Už lango skiedros byra. (*Sniegas, sninga*)
6. Audžia be staklių. (*Voras*)
7. Aukštas kalpokas, vyno smokas, akmens šerdis. (*Slyva*)
8. Nei gimsta, nei auga, nei miršta, o yra. (*Akmuo*)
9. Šio ryto martaitė, perlų kepuraitė. (*Rasa*)

Kryžiažodis mįslė – gamtos tema

1. Kas lekia be sparnų?
2. Galva viena kepurių šimtas.
3. Kas bėga be kojų?
4. Dvi sesutės per kalnelį nesueina.
5. Dega visą dieną, bet nesudega.
6. Akys kaip ratai, o saulės nemato.
7. Panešti galima, o suskaičiuoti ne.
8. Matau- negirdžiu, girdžiu - nematau. Kas?
9. Viską girdi, tik nieko nesako.
10. Visą šalį balta paklodė užklojo.

Įrašykite žodžius

- Дневник, ударение, школьник, ручка, класс, ученица, парта, учебник, книга, пенал, карандаш.

- **Eiliškumas**

1. Ударение
2. Ручка
3. Книга
4. Парта
5. Учебник
6. Пенал
7. Школьник
8. Карандаш
9. Дневник
10. Ученица
11. Класс

					у	д	а	р	е	н	и	е
			р	у	ч	к	а					
			к	н	и	г	а					
		п	а	р	т	а						
			у	ч	е	б	н	и	к			
	п	е	н	а	л							
	ш	к	о	л	ь	н	и	к				
	к	а	р	а	н	д	а	ш				
д	н	е	в	н	и	к						
у	ч	е	н	и	ц	а						
			к	л	а	с	с					

Įrašykite į kryžiažodį žodžius.

Дневник, ударение, школьник, ручка, класс, ученица,
парта, учебник, книга, пенал, карандаш.

					У							
					ч							
					и							
					т							
					е							
					л							
					ь							
					н							
					и							
					ц							
					а							

Braukazodis „Gamta – mūsų namai“

А	Б	Д	Е	Т	И	Г	М	Л	О
З	Е	М	Л	Я	Ц	Г	Р	И	Б
Ж	И	Т	Ь	Ш	Р	Е	К	А	Й
Л	Б	К	О	С	Е	Н	Ь	Т	А
Е	З	И	М	А	Ё	Д	Е	Н	Ь
Т	Н	Е	Б	О	В	Е	С	Н	А
О	Р	А	Д	У	Г	А	К	О	Т
Д	Э	Ю	Ф	С	О	Л	Н	Ц	Е
О	Д	О	Ж	Д	Ь	Р	Ы	Б	А
М	З	В	Е	З	Д	А	Д	У	Б

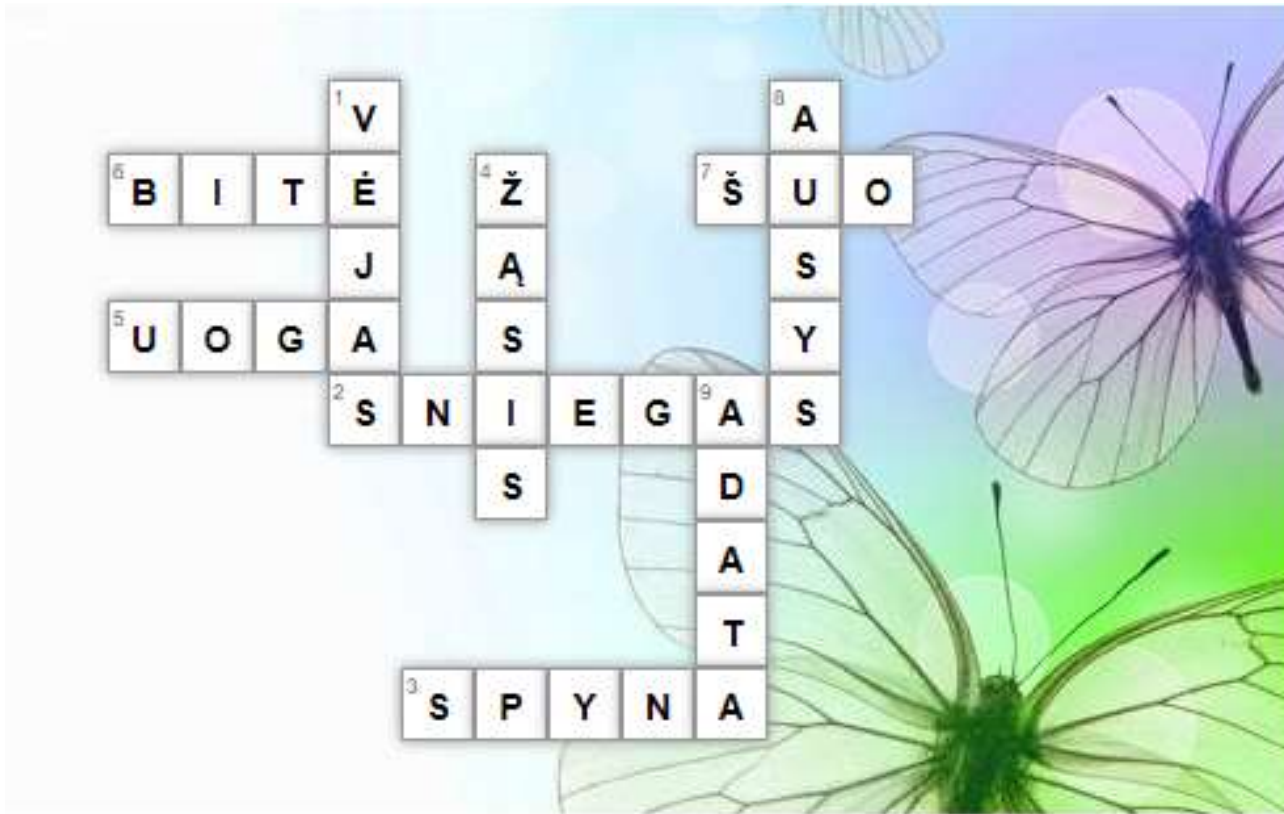
Braukžodis apie sportą

Г	И	М	Н	А	С	Т	И	К	А	Ф	У	Т	Б	О	Л	Ф	Ч	С	К
И	П	Й	У	К	Е	Н	Ш	Щ	Ь	И	Б	А	С	К	Е	Т	Б	О	Л
З	Л	О	В	О	Л	Е	Й	Б	О	Л	Р	П	Г	Ь	Ю	И	М	С	Е
Х	А	Ы	С	Д	З	Ю	Д	О	Т	Ч	С	М	А	Х	О	К	К	Е	Й
О	В	К	У	А	К	А	Р	А	Т	Е	Н	Ш	Н	З	Т	М	П	Н	Т
Д	А	Й	К	А	Е	Н	Г	О	Ш	О	Б	Л	Д	Т	Е	Н	Н	И	С
Ь	Н	Ф	П	Р	Ы	Ж	К	И	Л	П	О	Ж	Б	Ж	Ы	У	Б	Н	Л
Б	И	Ч	В	А	Е	Г	О	Е	О	Л	К	Ю	О	А	П	Р	Е	Р	М
А	Е	Б	А	Д	М	И	Н	Т	О	Н	С	Э	Л	С	М	И	Г	Ь	В

Braukažodis apie pomēgius

T	E	A	T	P	C	P	O	P	T
K	Н	И	Г	А	О	П	Е	Т	Ь
K	О	М	П	Ь	Ю	Т	Е	Р	З
Г	И	Т	А	Р	А	К	И	Н	О
М	У	З	Ы	К	А	Ш	Б	Е	Г
О	С	П	Е	К	Т	А	К	Л	Ь
Р	О	Л	И	К	И	Б	О	К	С
Т	А	Н	Ц	Е	В	А	Т	Ь	О
Л	И	Т	Е	Р	А	Т	У	Р	А
С	А	Н	К	И	П	Е	Т	Ь	Ы
В	Е	Л	О	С	И	П	Е	Д	С

Mokiniai mokėsi dirbti su LearningApps programėle -
<https://learningapps.org./login.php>

Užduotis: surask žodžių poras

Buttons and their corresponding words:

- Внук (blue dot)
- Tėvai (orange dot)
- Родители (blue dot)
- Sėšė (orange dot)
- Мамы (blue dot)
- Motina (orange dot)
- Мама (blue dot)
- Mama (orange dot)
- Семья (blue dot)
- Žmona (orange dot)
- Motina (orange dot)
- Жена (blue dot)
- Tėvas (orange dot)
- Мать (blue dot)
- Duktė (orange dot)
- Внучка (blue dot)
- Sūnus (orange dot)
- Сын (blue dot)
- Brolis (orange dot)
- Дядя (blue dot)
- Žmona (orange dot)
- Дедушка (blue dot)
- Анūkas (orange dot)
- Senelė (orange dot)
- Teta (orange dot)
- Dėdė (orange dot)
- Senelis (orange dot)
- Vyras (orange dot)
- Дочь (blue dot)
- Муж (blue dot)
- Сестра (blue dot)
- Tėtė (orange dot)
- Tėta (blue dot)
- Брат (blue dot)
- Анūкė (orange dot)
- Отец (blue dot)
- Бабушка (blue dot)

Pateikiame sukurtų kryžiažodžių, užduočių nuorodas:

Kryžiažodžiai:

<https://learningapps.org/watch?v=pz0ej0obt23>

<https://learningapps.org/watch?v=phmwczus323>

<https://learningapps.org/watch?v=paovj2bca23>

<https://learningapps.org/watch?v=pdbix34bt23>

<https://learningapps.org/watch?v=p6tzd0ag523>

<https://learningapps.org/watch?v=pfpog5bot23>

<https://learningapps.org/display?v=piqca179k23>

Surasti žodžių poras:

<https://learningapps.org/watch?v=prg7juvdj23>

<https://learningapps.org/watch?v=pyktwt72523>

<https://learningapps.org/watch?v=p9bxpey7k23>

<https://learningapps.org/watch?v=p4vd1xj1k23>

<https://learningapps.org/watch?v=ph9vtj1gn23>

<https://learningapps.org/watch?v=p851sq0ka23>

<https://learningapps.org/watch?v=pqkvg6a1n23>

Žodžiai tinklelyje

<https://learningapps.org/watch?v=p2e7sqnhn23>

<https://learningapps.org/watch?v=pva873fn323>

<https://learningapps.org/watch?v=pm6pgahhk23>

Išrikiuoti eilės tvarka

<https://learningapps.org/watch?v=pn57kqbs323>

„Kahoot!“ – smagu visiems žaisti!

<https://create.kahoot.it/share/study-with-true-false-questions/89d107c8-4966-44ba-bc72-f358c8c182f3>

<https://create.kahoot.it/share/misles/d18ee471-6637-4efb-98fa-7c1a065f8705>

<https://create.kahoot.it/details/5008d465-89f7-49f9-b54c-60f91b3c15f1>

III. Apibendrinimas

Projekto metu mokiniai susipažino su lietuvių liaudies mįslėmis, senoviniais lietuvių liaudies žodžiais.

Mokiniai sužinojo, išmoko, daug naujų rusiškų žodžių, juos įtvirtino.

Mokiniai kūrė nesudėtingus kryžiažodžius, laiptažodžius, galvosūkius, braukažodžius.

Dirbdami drauge, jie dalijosi savo patirtimi, žiniomis, padėjo vienas kitam.

Mokiniai mokėsi dirbti su LearningApp programėle - <https://learningapps.org/login.php>

Sukurtas užduotis galėsime panaudoti rusų kalbos pamokų metu, kryžiažodžius - valandėlių metu.